

Hromas, Michal. 2016. *Euroskepticismus a Občanská demokratická strana po vstupu České republiky do Evropské unie*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie. Bakalářská práce. 69 s.

Posudek oponentky práce: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.

Charakter a pojetí tématu

Michal Hromas si zvolil pro svoji závěrečnou práci v bakalářském stupni studia problematiku vztahu Občanské demokratické strany (ODS) k Evropské unii (EU). Téma považuji pro tento typ prací za adekvátní a skýtá autorovi dostatek možností, aby ukázal, zda si osvojil potřebné kompetence.

V úvodu práce autor neformuluje hypotézy či výzkumné otázky, ovšem z cíle uvedeného na s. 10 se zdá být zřejmé, co je jeho úkolem („Cílem práce bude zjistit, jak se měnil postoj ODS k evropské integraci v období od vstupu České republiky do Evropské unie a zda ji lze vůbec považovat za euroskeptickou“). V závěru však autor sděluje, že „Cílem výzkumu bylo zjistit, jak byla strana v přístupu k evropské tématice názorově jednotná a zda ji lze nazvat stranou euroskeptickou za pomoci vybrané typologie“ (s. 55). V úvodu je spíše jen na okraj poznamenáno, že se práce rovněž pokusí o představení různých názorových proudů v rámci strany (s. 10). Domnívám se, že autor mohl jasněji stanovit, co je vlastně jeho cílem, a že formulováním výzkumných otázek by jej mohl více specifikovat.

V práci chybí přesnější časové vymezení tématu – vstup do EU je sice stanoven jako počátek zkoumaného období, ale není uvedeno, do kdy vlastně je daná problematika studována. Zároveň autor v práci pokrývá i období před vstupem do EU. Užší časové vymezení by práci mohlo prospět.

Teoreticko-metodologické zakotvení

Autor ve své práci vychází z teoretického rámce euroskepticismu. V první části uvádí řadu typologií, z nichž si však pro další využití vybírá jen jednu, a to N. Contiho a L. Verzichelliho. Není problém v bakalářské práci využít jen jednu z klasifikací, ale není mi zřejmé, proč autor zvolil zrovna tuto (odůvodnění na s. 18 nepovažuji za dostatečné) a proč autor těm ostatním typologiím věnuje tolik prostoru, když s nimi nepracuje a ani nevysvětluje, v čem jsou „horší“ než zvolená kategorizace.

Z metodologického hlediska práce po přečtení úvodu vypadá slibně, autor chce zahrnout tři základní analýzy – analýzu jednání strany (členství v nadnárodních organizacích a hlasování představitelů strany), analýzu programových dokumentů strany a analýzu postojů představitelů strany.

V této části chce vycházet z osobních rozhovorů s vybranými představiteli strany. To by bylo pro práci určitě vynikající. Vybráni jsou však pouze tři zástupci (Jan Zahradil, Jiří Pospíšil, Jana Fischerová), což nepovažuji za dostatečný počet (i vzhledem k dvanáctiletému časovému období). Navíc z podoby pramenů uvedených v seznamu zdrojů vyplývá, že se nejednalo o osobní rozhovory, ale o elektronické zodpovězení otázek – tedy předpokládám, že šlo patrně e-mailovou korespondencí.

Domnívám se, že analýzy v úvodu slíbené však autor v práci adekvátně nezpracoval a že v ní není úplně obsaženo to, co po přečtení úvodu lze očekávat. Chybí jak ucelená programová analýza, tak přehledně zpracovaná analýza hlasování členů strany i jasná analýza postojů představitelů strany. Autor se sice těmto tématům věnuje, ale spíše okrajově, neboť postupuje v analytické části chronologicky.

Struktura práce

Úvod předkládané práce je relativně stručný, mohl být propracovanější, zejména v něm autor mohl vysvětlit, jaký je stav výzkumu v dané problematice.

Autor práci rozdělil do dvou kapitol, první se zabývá teoretickým rámcem, druhá ODS. Výhrada k první kapitole již byla výše uvedena – není zcela zřejmé, proč autor zařazuje v podstatě pět typologií, když pracuje pouze s jednou z nich. Podkapitola 2.1 nazvaná „Vznik a vývoj ODS“ by vzhledem k cíli práce mohla být určitě pojata stručněji, stejně tak kapitola 2.2 „ODS a evropská integrace před vstupem ČR do EU“ je zbytečně rozsáhlá vzhledem ke stanovenému časovému vymezení práce. V podstatě až podkapitolou 2.3 se autor dostává k samotnému postoji ODS k EU v období po vstupu ČR do EU – zde, jak již bylo zmíněno, nepostupuje analyticky, nýbrž chronologicky, jednotlivé podkapitoly se tedy věnují první účasti ve volbách do EU, euroústavě, Lisabonské smlouvě, českému předsednictví, ODS pod vedením P. Nečase, krizí eurozóny, migrační krizí. Tyto pasáže jsou sice nabitě informacemi, ale místy se autor odklání od tématu a částečně sklouzává k vysvětlování vývoje ODS, některé odstavce jsou vzhledem k cíli spíše navíc. To, co by v práci mělo být analyzováno (např. hlasování poslanců ODS či programové analýzy), pak autorovi v podstatě zapadne mezi řadu další informací. Podkapitola 2.4 je jediná, kde autor využívá teoretický rámec. Je škoda, že s ním nepracoval průběžně. Domnívám se, že závěr práce mohl být propracovanější.

Práce se zdroji

Autor v práci vyšel z rozsáhlého množství pramenů a literatury, pro teoretický rámec využil i zdroje zahraniční. Autora mohla obohatit např. publikace C. Léconte *Understanding Euroscepticism*. Na zdroje autor odkazuje dle zásad citační normy.

Formální stránka

Předkládaná práce v podstatě splňuje formální pravidla, objevují se ale i některé drobné nedostatky (např. anotace práce je jen přepsáním jejího zadání), to však není nic zásadního a neovlivňuje to kvalitu bakalářské práce. Poznámkový aparát je využíván sporadicky, autor jej určitě mohl v práci využít více. Místy se objevují interpunkční, typografické či další chyby, ale to není v nikterak rozsáhlém množství. Práce je napsána čtivě a srozumitelně, v některých pasážích se ale autor už trochu odklání od odborného stylu.

Závěr

Ačkoli byly v rámci tohoto posudku uvedeny připomínky k pojetí předkládané závěrečné práce, domnívám se, že celkově práce odpovídá nárokům, které jsou kladeny na bakalářský stupeň studia. Práci k obhajobě doporučuji.

V Hradci Králové 30. května 2016

Pavla Dočekalová

KPOL FF UHK